



СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Практикум з авторського редагування»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Журналістика»
Факультет	Журналістики
Кафедра	Теорії і методики журналістської творчості
Семестр	6
Кількість кредитів	3
Мова викладання	українська
Викладач	Галич В. М., доктор філологічних наук за спеціальністю «Журналістика», професор кафедри соціальних комунікацій
Контактна інформація	bella.lnu@gmail.com

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Дисципліна «Практикум з авторського редагування» належить до переліку освітніх компонентів вільного вибору здобувача вищої освіти професійного спрямування. У ній розглядаються теоретико-методологічні та практичні засади авторського редагування як складники науки про видавничу справу та процесу текстотворення. Увага зосереджується на актуальних і малодосліджених питаннях історії авторського редагування, джерел його вивчення, соціокультурної моделі саморедагування письменників кін. XIX – поч. XX ст., стереотипах цього творчого процесу, майстерності роботи над текстом відомих сучасних письменників-публіцистів. Об'єктом вивчення послужили епістолярій, щоденники, рукописні та друковані твори, історіографія творчості видатних письменників-публіцистів. Освоєння теоретичних знань та творчих уроків видатних авторів, набуття практичних навичок сприяють усвідомленню студентами великої ваги саморедагування в процесі підготовки журналістських творів до друку. До вивчення курсу широко залучається науковий та практичний досвід викладачки та її учнів.</p>
Мета та цілі	<p>Мета курсу: з'ясувати місце авторського редагування в теорії соціальних комунікацій та в системі знань про видавничу справу і редагування, розкрити сутність авторського редагування як унікального соціокомунікативного явища та творчого процесу.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none">– проаналізувати джерела вивчення авторського редагування (історіографія творчості письменника, його епістолярій та щоденники, спогади про нього);– диференціювати методи дослідження авторського редагування як творчого процесу та наукової дисципліни;– шляхом вивчення досвіду саморедагування українських письменників-класиків визначити творчі аспекти цього процесу та складники редакторської майстерності;– розкрити психологічні засади та прагматику саморедагування;– розглянути суспільно-політичні та літературно-естетичні фактори, що зумовлюють творчі процеси авторського редагування;– висвітлити технологію роботи автора над журналістськими творами різних жанрів;

	<ul style="list-style-type: none"> – поліпшити культуру публіцистичного та художнього письма й читання; – усвідомити площину застосування здобутих знань у журналістській практиці
Результати навчання	<p style="text-align: center;">Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи і джерела дослідження авторського редагування; - базові поняття; - розуміти місце авторського редагування в теорії соціальної комунікації та в системі знань про видавничу справу і редагування; - сутність авторського редагування як творчого процесу та галузі літературного редагування. <p style="text-align: center;">Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шляхом вивчення досвіду саморедагування українських письменників-публіцистів визначати творчі аспекти цього процесу та складники редакторської майстерності; - розкривати психологічні засади та прагматику саморедагування; - аналізувати суспільно-політичні та літературно-естетичні фактори, що зумовлюють творчі процеси авторського редагування; - висвітлювати технологію роботи автора над журналістським твором, здійснювати редагування своїх різножанрових текстів.
Soft skills: компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills: навички працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливості дедлайнів; уміння спілкуватися, здатність критично, логічно, системно й креативно мислити; уміння спостерігати, активно слухати, аналізувати та адаптовуватися до змін; уміння виявляти та вирішувати професійні проблеми; здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати потребу постійно вчитися, поповнювати знання, вивчати та переймати кращий інноваційний досвід.
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Українська мова за професійним спрямуванням», «Практикум з української мови», «Комунікаційні технології», «Теорія журналістики», «Теорія і методика журналістської творчості», «Інформаційні жанри», «Аналітичні жанри», «Художньо-публіцистичні жанри».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
1. Методологічні основи курсу «Практикум з авторського редагування»	Актуальність курсу «Практикум з авторського редагування». Мета, завдання, практичне значення та професійна спрямованість. Зв'язок курсу з іншими журналістикознавчими та філологічними дисциплінами. Об'єкт і предмет авторського редагування як творчого процесу та наукової дисципліни. Методи дослідження авторського редагування.	Підготувати презентацію теми або опорний конспект.
2. Авторське редагування як предмет наукового вивчення	Огляд наукової літератури. Дефініції «авторського редагування» та дискусійні проблеми навколо них. Термінологічна база курсу «Авторське редагування». Текстологія та авторське редагування. Психологічний аспект вивчення проблем авторського редагування.	Підготувати презентацію теми або опорний конспект.
3. Історія авторського редагування в контексті загальнолюдської культури	Проблематика (мовець як автор, відчуження твору від автора, зародження авторського редагування як свідомого процесу, авторське редагування – база становлення літературного редагування як професійної діяльності) і джерела вивчення історії авторського редагування. Саморедагування в рукописній та оригінальній історичній літературі Київської Русі. Особливості авторського редагування після виникнення друкарства до кін. XIX ст. Саморедагування періоду радянської влади. Авторське редагування XX ст.	Проблемні, науково-дослідні та творчі завдання

4. Джерела вивчення авторського редагування	Історіографія творчості як джерело вивчення авторського редагування. Рукописна спадщина. Мемуарна література (щоденникові записи автора, спогади про нього). Письменницький епістолярій кін. ХІХ – поч. ХХ ст. як документальне свідчення про авторське редагування в соціальному просторі й часі.	Проблемні, науково-дослідні та творчі завдання
5. Джерела дослідження саморедагування Олесь Гончар.	Літературознавча рецепція творчості Олесь Гончара. Епістолярій як документальне свідчення авторського редагування письменника. Листування 30-х років. Епістолярій 40-х – 90-х років. Щоденникові записи як ілюстрація художньої майстерні автора. Саморедагування Гончара-публіциста – прояв особливостей його індивідуального стилю. Суспільні фактори, що зумовлювали письменника вдаватися до самоцензури.	Есе: «Уроки Гончара-саморедактора». Дискусія: «Чи потрібна сучасному журналісту самоцензура»
6. Соціокультурна модель авторського редагування письменників кін. ХІХ – поч. ХХ ст.	Суб'єктивні та об'єктивні фактори авторського редагування. Історична детермінація авторської правки. Критичні відгуки, редакторські зауваження як стимули до поліпшення тексту. Становлення єдиної мовної норми – шлях до консолідації української нації. Ідеологічна правка як комунікаційне насилля.	Проблемні, науково-дослідні та творчі завдання
7. Стереотипи авторського редагування художніх та публіцистичних творів в епістолярній парадигмі письменників-класиків	Авторське редагування – елемент підготовчого етапу текстотворення (задуми, психологічні мотиви). Саморедагування в процесі написання тексту. Авторське редагування як етап контролю творчого процесу. Співпраця з редакторами видавництва у процесі підготовки тексту до друку. Саморедагування на етапі підготовки творів до перевидань	Проблемні, науково-дослідні та творчі завдання

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Базова

1. Блисковский З. Д. Муки заголовка. М.: Книга, 1981. 111 с.
2. Василик Л. Є. Номінативний та метафоричний концепти в публіцистичному тексті. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2007. №766. С. 249–252.
3. Галич В. М. Антропонімія Олесь Гончара: природа, еволюція, стилістика: монографія. Луганськ: Знання, 2002. С. 41-65.
4. Галич В. М. Олесь Гончар – журналіст, публіцист, редактор: еволюція творчої майстерності. монографія. К.: Наукова думка, 2004. С. 684-692.
5. Галич В. М. Поетика публіцистичного тексту (на матеріалі творчості Олесь Гончара): навчальний посібник. К.: Шлях, 2006. 200 с.
6. Галич В. М., Куцевська О. С. Дискурс авторського редагування публіцистичного тексту: творча лабораторія Олесь Гончара : монографія. Луганськ: Вид-во ДЗ “ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 297 с.
7. Гончар О. Т. Твори у 12 т. / Національна академія наук України. Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. К.: Наукова думка, 2012. Т. 9: Публіцистика / Упорядкування та післямова В. М. Галич. Коментарі В. М. Галич, О. А. Галич. 288 с.
8. Дацишин Х. Метафора в сучасному українському політичному дискурсі : За матеріалами преси 1995–2002 років : довідник. Львів : ПАІС, 2004. 260 с.
9. Дроздова А. В. Авторське редагування художнього тексту в параметрах соціального простору і соціального часу: творча лабораторія Олесь Гончара : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : 27. 00. 05. Запоріжжя, 2012. 585 с.
10. Іванченко Р. Г. Літературне редагування. К.: Вища школа, 1983. 247 с.; Іванченко Р. Г. Рукопис у редактора. Харків : Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР, 1967. 215 с. 64 с.
11. Ільченко В. І. Соціально-експресивні конотації імен у ЗМІ. Наукові записки Інституту журналістики. 2002. Т.9. С.145–150.

12. Капелюшний А. О. Стилїстика і редагування журналістських текстів: практичні заняття: навч. посібник. Львів: ПАІС, 2003. 544 с.
13. Конторчук Г. К. Рубрика, заголовок, підзаголовок, лід як організуючі компоненти кореспонденції. Журналістика. Преса, телебачення, радіо. Вип.13. К.: ВО "Вища школа", 1982. С. 123–141.
14. Носко А. М. соціокультурна модель авторського редагування письменників кінця ХІХ – початку ХХ ст.: епістолярна парадигма : дис. ... канд. наук з соц. комунікацій : 27. 00. 05. Запоріжжя, 2012. 327 с.
15. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи: навч. посібник. Л.: Афіша, 2001. 416 с.
16. Хомінський С. Й. Мотиваційний заголовок на прикладі газети "Україна молода". Наукові записки Інституту журналістики. 2002. №7. С.127–130.
17. Чадюк О. М. Метафора у сфері сучасної української політичної комунікації : автореф. дис. ... канд. філол. наук: спец. 10.02.01. К., 2005. 20 с.
18. Шкляр В. І. Поетика журналістського тексту. (Змістові елементи). Стил ь і текст. 2000. Вип.1. С. 50–53.

Додаткова

19. Гончар О. Т. Чим живемо: На шляхах до українського Відродження. К. : Радянський письменник, 1992. 382 с.
 20. Журавлі повертаються ... : З епістолярної спадщини Богдана Лепкого / упоряд., авт. передм., прим. і коментарів В. Качкан. Львів, 2001. 920 с.
 21. Зелінська Н. В. Поетика приголомшеного слова (Українська наукова література ХІХ – початку ХХ століття): монографія. Львів: Світ, 2003. 352 с.
 22. Єрмоленко С. Нові комунікативні технології і мовна культура. Вісник Львівського університету. Серія журналістика. Львів, 2003. Вип.23. С. 11–16.
 23. Коваленко А. І. Журналістська самоцензура в Україні: визначення, причини. Українське журналістикознавство. 2003. Вип. 4. С. 24 – 26.
 24. Коцюбинський М. М. : твори в 4-х т. / упоряд. і прим. М. Грицюти. К.: Дніпро, 1985. Т. 4. 335 с.
 25. Леся Українка. Зібрання творів: у 12 т. / упоряд. і прим. В. В. Яременка. К.: Наукова думка, 1978. Т. 10. 543 с.; Т. 11. 480 с.; Т. 12. 696 с.
 - 26]. Мірошниченко Л.П. Над рукописами Лесі Українки: нариси з психології творчості та текстології. К., 2001. 264 с
 27. Парцей М. П. Авторський фактор у публіцистиці. Львів: Світ, 1990. 200 с.
 28. Рікер П. Конфлікт інтерпретацій / Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / за ред. М. Зубрицької. Львів : Літопис, 1996. С. 229–242.
 29. Роменець В. А. Психологія творчості. К. : Либідь, 2001. 287 с.
 30. Святовець В. Ф. Талант починається з деталі : тексти лекцій для студентів. К. : Інститут журналістики, 2003.
 31. Шестакова Е. Г. Про абсурдизацію як одну з тенденцій розвитку газетних заголовків у сучасній пресі. Українська періодика: історія і сучасність: доп. та повідомл. восьмої Всеукр. наук.-теорет. конф., Львів 24–26 жовт. 2003 р. / за ред. М. М. Романюка. Львів, 2003. С. 621–628.
 32. Чорна О. О. Політична метафора в сучасній публіцистиці (на матеріалі української та чеської періодики) Компаративні дослідження слов'янських мов і літератур. 2012. Випуск 17. С. 137-142.
 33. Яцимірська М. Г. Культура фахової мови журналіста. Львів : ПАІС, 2004. 332 с
- Інтернет-ресурси:
34. Беляева А. В. Редактирование как способ управления интеллектуальной деятельностью. Вестник Ставропольского государственного университета. 2003. №35. URL: <http://vestnik.stavsu.ru/Jornal/35-2003.html>
 35. Бубало Т. Один у полі воїн і плугатар: якісна преса на локальному рівні. URL:<http://www.day.kiev.ua/212540>
 36. Гула Є. А. Редагування як один із чинників якісного перекладу: матеріали Всеукраїнського щорічного науково-практичного семінару з питань практики перекладу та підвищення конкурентоспроможності перекладацьких послуг. 04 червня 2005 р. URL: <http://www.uta.org.ua/data/loads/Gula.pdf>
 37. Дацишин Х. Політична метафора в індивідуальній мовотворчості журналіста Вісник львів. ун-ту. Серія журналістики. 2004. Вип. 25. С. 427-433
URL: http://prima.franko.lviv.ua/faculty/jur/publications/visnyk25/Visnyk25_P3_11_Datsyshyn.pdf
 38. Дрібнюк О. Т. Функції метафори в публіцистичному стилі. URL:<http://uk.x-pdf.ru/6kulturologiya/228900-1-udk-8111113736122-dribnyuk-chernivci-ukraina-funkcii-metafori-publicistichnomu-stili-dana-statyya-prisvyachena.php>
 39. Лященко О. А. Когнітивна антропоморфна метафора в політичному дискурсі «якісної» преси. Вісник Черкаського університету. Серія : Філологічні науки. 2014. Вип. 27. С. 86-90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchuF_2014_27_16

40. Москаленко М. Нариси з історії українського перекладу.
URL: <http://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/235/41/>
41. Одинецька Л. В. Роль метафори в засобах масової інформації. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/13506/1/Odynetska%20L..PDF>
42. Основи теорії редагування перекладів : конспект. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/6049>
43. Симонов П. В. Структура творческого акта. URL: <http://www.scorcher.ru/neuro/science/ritorica/mem95.htm>
44. Паливода Ю. В. Робота з автором як складова основних фахових компетенцій редактора. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=229>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, дотримуватися етики поведінки, працювати з рекомендованою навчальною та науковою літературою на паперових та електронних носіях. Пропущені заняття повинні вчасно відпрацьовуватися. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання. Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але безпосередньо з навчальною метою, для вивчення курсу «Практикум з авторського редагування», зокрема виконання індивідуальних завдань.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Присутність студентів на лекційних і практичних заняттях та якість їхньої роботи фіксується в академічному журналі. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) здобувачі можуть самостійно вивчити пропущений матеріал за методичними вказівками з курсу «Практикум з авторського редагування». Відпрацювання пропущених лекційних і практичних занять проводиться у формі бесіди за матеріалами виконаної самостійної роботи, індивідуальних завдань та міні-тестів. Модульний контроль здійснюється у формі виконання тестових завдань на платформі MOODLE.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1	60
З них: Практичні заняття	40
Індивідуальна/самостійна робота	20
Підсумковий контроль (залік)	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34

F

незадовільно з обов'язковим
повторним вивченням дисципліни